

V spomin velikemu mislecu in revolucionarju EDVARDU KARDELJU

Novo in staro v KS Edvard Kardelj

Pod Šmarno goro in vzdolž še vedno umazane Save se širita naselji Tacen in Šmartno s svojim kmetijskim, prometnim in turističnim značajem in zaledjem. Naseljem, v katerih je vse več prebivalcev nekmečkega stanu, ki delajo drugod in so doma po delovnem času, se zelo spreminja podoba in ureditev. Tako je tudi tu na robu Ljubljane, toda kraja ohranjata primestno vlogo še vedno kmečkega in obenem vse bolj turističnega kraja. Zaradi tega so se tudi kmetje zavzeli in preprečili nadaljnjo pozidavo kmetijskih zemljišč, kajti življenje in turizem na takšem območju, kot je Šmarna gora z okolico, kajakaška in ribiška Sava, živahen tok ob vratih v Ljubljano in svojsko zaledje severnega dela mesta, terja naravno okolje, v katerem se tudi kaj pridela, ki ga krasijo drevje in cvetlične grede in ne le lepi zidovi. Turizem uspeva, če je raznovrsten in se v njem prepletajo tako možnosti za obiskovalce kot za krajanje: izletniški, kmečki, rekreacijsko-športni in ne nazadnje tudi tradicionalni, ki mu je podlaga gostinska storitev, prijetna nastanitve, motel, trgovski center, pošta in vsekakor kakšna ustrezna proizvodnja. Če pomislimo še na spomenik vstaje na pobočju Šmarne gore in druga zgodovinska obeležja, kulturne in naravne znamenitosti (gozdna učna pot na Grmado), na Rašico in tovarno Rašica v sosednjih Gameljnah (vse je en šolski okoliš), na Vikrče in Pirniče, pa Brod in Vižmarje, na žive društvene dejavnosti, potem je tu marsikaj več od tistega, kar videvajo prostorski uredjevalci in načrtovalci razvoja. Ljudem ni mogoče razložiti, zakaj vrsto let ne pride do ureditve zaščitenega in rekreacijskega območja Šmarne gore, zakaj tako prelagajoče (ob obljubah!) nastajajo zasnove ureditve krajev, zakaj se bolj enotno ne snuje turistična zasnova tega središčnega kraja ob cestnem križišču in priključku. To, kar nastaja ob pripravah na svetovno kajakaško prvenstvo in kar naj bi 1991 označevalo tudi petdesetletnico začetka vstaje, ni grajeno na celovitem turističnem konceptu območja, temveč bo razmeščeno na raznih lokacijah, ki jih kaže še pretresti. Saj ni tako daleč čez mejo na ogled, če ne moremo sami domisliti, kako se urejajo turistični kraji: po principih gospodarjenja, s kompleksnim urejanjem krajev in z dolgoročno zasnovo!

Prav takšna vprašanja obravnavamo v tej krajevni skupnosti, ki se imenuje po velikem vzorniku in dolgoletnem krajanu – Edvardu Kardelju. Januarja ali februarja mu vsako leto posvetimo prireditev. Leta 1986 smo razpravljali o razvoju krajevnih skupnosti v luči Kardeljevih usmeritev, lani je bil govor o mladini, njenem življenju in delu, letos pa bomo obravnavali ustavne dopolnitve z vidika naših razvojnih teženj. Misel E. Kardelja je živa in široka, zato povabimo na takšne razprave goste iz cele Ljubljane. Tudi Šmarna gora in Sava in vse drugo ima mestni in še širši pomen, zlasti pa zasnova nekega jedra ne more biti le lokalna ali občinska zadeva. Tudi mi želimo s širših obzorij gledati na razvoj Ljubljane in okolice, saj vsi plani, programi in projekti, ves naš razvoj nastaja z objekti in dejanji v konkretnem okolju. Prav nedomislitost je vzela prvinsko podobo našim krajem in botruje tudi šibkim točkam gospodarjenja. Nekaj Kardeljevega želimo, vizionarkega, toda realnega po zmožnostih in uspešnosti.

dr. Avguštin Lah

Le kakovost zagotavlja kulturi preživetje

Začelo se je leto 1988, ki je obetalo (in še vedno obeta) kulturi (pa tudi nekaterim drugim družbenim dejavnostim) težke čase.

V letošnjem, pravkar začetem letu, naj bi se nekatere družbene dejavnosti, med njimi seveda tudi kultura, financirale iz ostanka dohodka. Vemo, kaj to pomeni, kajti mnoge delovne organizacije tega ostanka dohodka nimajo druge pa so zaradi »zaostrenih pogojev zaposlovanja« na robu donosnosti. Skupščina SRS je na pobudo Kulturne skupnosti Slovenije sprožila ustavni spor na Ustavnem sodišču Jugoslavije glede vira financiranja kulturnih dejavnosti in s tem dosegla, da bodo kulturne dejavnosti tudi v letu 1988 financirane iz osebnega dohodka, Orwellova srhljiva vizija iz romana »1984« je torej preložena vsaj še za eno leto.

Kljub trenutnemu olajšanju, pa negotovost glede zagotavljanja materialnih sredstev za kulturne dejavnosti še vedno traja. Pričakuje se, da bodo ta sredstva v letu 1988 realno za okoli 5% manjša kot so bila v letu 1987 in da bo, že tako ne preveč bleščeče stanje, v prihodnje še bolj patinirano s pomanjkanjem denarja. Demagogi bi rekli, da je edina rešitev v »varčevanju« in »iskanju notranjih rezerv«. Toda takšne izjave so navadno floskule, kajti izredno težko je varčevati, če nič nimaš in zelo težko je iskati notranje rezerve tam, kjer jih nikoli ni bilo. Posebej to velja

za amatersko kulturo, kjer vsi člani svoj prosti čas brezplačno namenijo kulturnemu udejstvanju. Tako so dvakrat prikrajšani. Medtem ko drugi izrabljajo svoj prosti čas za »sivo ekonomijo«, ki po uradnih podatkih številnim zagotavlja nemajhen vir dohodka, se amaterski kulturni delavci zaradi »svoje duše in srca« (če smo malce sentimentalni), odpovedujejo tako dodatnemu dohodku kot svojemu prostemu času. O tem, kako slabo so plačani mentorji in drugi strokovni sodelavci za svoje strokovno delo, na tem mestu sploh ne bomo izgubljali besed. Toliko torej o varčevanju in notranjih rezervah. Preživetje v teh negotovih časih zagotavlja samo kakovost in svobodna menjava dela. Le kakovostne skupine s sposobnimi organizatorji si bodo lahko zagotovili dovolj denarja za obstoj in napredek. Ključ do kakovosti je izobrazbenje članstva in mentorjev. Zveza kulturnih organizacij Slovenije organizira seminarje (začetne in nadaljevalne) za vsa področja kulturnega udejstvanja, prav tako imajo mnoga društva in skupine svoje interesne izobrazbenje krožke (KUD »Komandant Stane«, Pirniče, DPD »Svoboda« Medvode, Folklorna skupina »Emona«, Sindikalni pihalni orkester »Litostroj«, ...) Tudi Zveza kulturnih organizacij občine Šiška bo v tekočem letu poskušala organizirati nekaj različnih seminarjev. Torej je možno-

sti za izobraževanje dovolj. Ni pa dovolj obiskovati le seminarje za uspešno delovanje društev in skupin. Poleg dela na lastnih projektih (predstave, koncerti, drugi nastopi), bi morali člani društev in skupin spremljati tudi delo drugih sorodnih (amaterskih in profesionalnih) skupin in z njimi izmenjavati izkušnje. Le tako bodo ostajali v stiku z živo ustvarjalnostjo. To je tudi pot do preseganja najprej društev, nato pa tudi občinskih meja, kajti s kakovostjo je pogojeno tudi povpraševanje. Kakovostnejše, inovativnejše predstave (koncerte, nastope) je lažje prodati in skupine za takšne projekte lažje dobivajo sponzorje in finančno pomoč. Krog je zaključen. Kvaliteta je tisto zdravilo, ki bo omogočilo, da bo svobodna menjava dela zaživela, tako kot si vsi želimo.

Mnoga društva in skupine ta »recept« že dolgo uporabljajo in imajo manj finančnih težav, kot tiste skupine, ki se zanašajo le na redne dotacije Zveze kulturnih organizacij.

Zaradi pomanjkanja denarja bodo tudi razlike v dotacijah, ki jih deli ZKO Šiška, večje, kot so bile dosedaj. Tisti, ki bodo več in predvsem boljše delali, bodo dobili več, ostali manj. Krizni časi lahko prinesejo torej tudi nekaj pozitivnega: dvig kvalitete in zdravo konkurenco. Le tako se bo dalo preživeti.

Milan Pirker

Predsedstvo SFRJ je podelilo Aleksandri Gorup red republike s srebrnim vencem

Tov. Aleksandra GORUP izhaja iz napredne učiteljske družine, ki je ilegalno delovala v narodnoosvobodilnem gibanju. Ker so bili starši zaradi svoje aktivnosti preganjani, so skupaj s hčerko januarja 1944 odšli v partizane.

Po osebovotitvi je tov. Gorupova delala kot članica mestnega komiteja SKOJ-a v Varaždinu, kjer je tudi obiskovala gimnazijo. Kot mladinka se je udeležila kongresa mladine v Zagrebu in več delovnih akcij. Končala je tudi študij na metalurški fakulteti v Ljubljani. Najprej je bila zaposlena v Železarni Zenica, potem v Inštitutu za elektrovezve oz. v Iskri – tovarni elementov – IEZE.

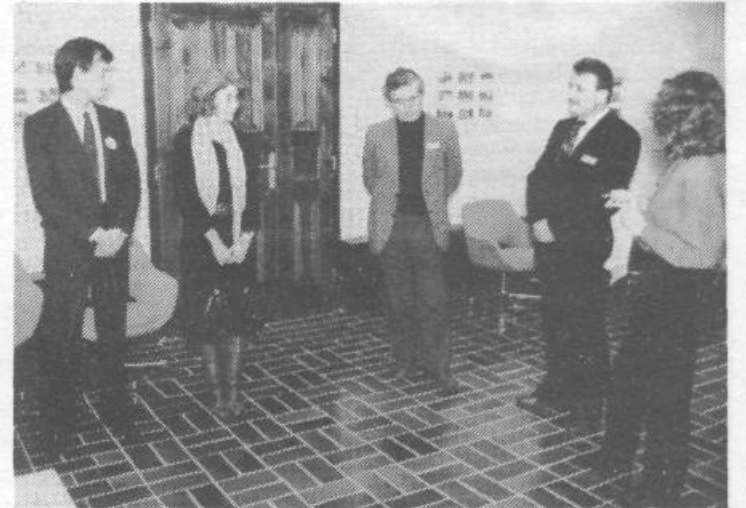
V KPJ je bila sprejeta leta 1946, kot delegat se je udeležila tudi vrste kongresov ZK (leta 1950 kongres ZK BIH, VII. in VII. kongres ZKS), bila je članica CK ZKS od let 1973–1978, članica občinskega in mestnega komiteja ZKS in delegat republiške konference SZDL za zvezno konferenco SZDL, predsednica sveta za vprašanja družbeno-ekonomskega in političnega položaja žensk pri predsedstvu mestne konfe-

rence SZDL ter članica istega sveta pri predsedstvu RK SZDL Slovenije. Zaradi svoje aktivnosti, predvsem na področju samoupravne organiziranosti, poznavanja družbeno-ekonomskih odnosov, aktivnosti pri uresničevanju ustavnih amandmajev in ustave, je bila tov. Aleksandra Gorup junija 1976 imenovana za namestnico Družbenega pravobranilca samoupravljanja Ljubljana.

Vidne so njene zasluge za uveljavljanje samoupravnih socialističnih odnosov v sleherni delovni sredini, kjer je sodelovala. Tovarišica Gorupova je kot družbenopolitična delavka na podlagi svojih izkušenj in znanja prispevala k pozitivnemu reševanju problemov posameznika, skupine delavcev ali samoupravnih organov ter organizacij. V veliko pomoč je bila s svojim strokovnim pristopom tudi občinski organizaciji Zveze sindikatov Ljubljana-Šiška in je vedno svetovala v skladu s svojo pristojnostjo. Za njo značilen način dela je stalna pripravljenost nudenja drobnih nasvetov ali neposredna njena sodelovanja v aktivnostih za zakonito reševanje težav.

Letos se je tovarišica Aleksandra

Gorup upokojila, neizbrisni pa so rezultati njenega več kot desetletnega dela pri graditvi in uveljavljanju institucije družbenega pravobranilca samoupravljanja, za posebej prizadevano delo na področju varstva samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine, za uresničevanje in izvajanje zakona o združenem delu.

Na povabilo CK ZKS se je na študijskem obisku v Sloveniji mudila delegacija združene socialistične stranke Katalonije. Delegacija katalonskih komunistov, ki jo je vodil član političnega biroja centralnega komiteja Jordi Guillot, se je ob tej priložnosti želela vsestransko seznaniti s Slovenijo v Jugoslaviji, še bolj okrepiti odnose med partijama in podpreti sodelovanje med katalonskimi in slovenskimi podjetji. Najprej se je z njimi pogovarjal Milan Kučan, predsednik predsedstva CK ZKS, člani CK ZKS, obiskali pa so tudi našo občino, točneje Pivovarno Union, kjer so jih gostitelji seznanili s proizvodnjo in dosežki tega največjega jugoslovanskega izvoznika piva.

NAŠA ANKETA

Želim si...

Pavla Traven, 68-letna upokojenka:

»Najbolj si želim, da bi bil mir na svetu, da bi bilo več razumevanja med ljudmi in da bi bili zdravi. Ker je naša hiša tik ob cesti, bi bilo dobro, če promet ne bi bil tako gost. Ob sobotah in nedeljah nam zaparkirajo dvorišče, tako da se človek še okoli lastne hiše ne more prosto gibati. Obrtnikov, ki bi popravljali manjše stvari, tudi ni. Rada bi videla, da bi se del mladih izšolal tudi za obrtniške poklice. Upam, da letos ne bo še večja draginja kot lani.«

Karel Breznik, 75-letni upokojenec:

»Občinska Šiška je precej delavna, kar je razvidno tudi iz Tribune. Zato upam, da si bo opomoglo tudi šišensko gospodarstvo. Seveda to

brez spremembe predpisov in pomoči zvezne vlade ne bo šlo. Upam, da bodo sprejeli tudi ustrezno devizno zakonodajo. Če bodo na vodilnih mestih bolj poštene, bo tudi v osnovnih celicah ljudem bolje. Vsaka kriza se enkrat konča in upam, da smo že na prelomnici na bolje. Kar se pa KS tiče – če imajo privatniki dovolj denarja za nakup težkih tovarnjakov, naj pa še za parkirišče poskrbijo, da ne bodo zasedali krajevne. Želim si, da bi kulturno-prosvetne organizacije za svoje delo dobile več denarja.«

Ljudmila Novak, 45 let, kuharski tehnik:

»Želim, da bi bili vsi zdravi ter da bi ne bilo vojne. Dobro bi bilo, če bi komunalci in ostali odgovorni skrbeli, da bi bil kraj bolj čist. Za okolico hiš moramo pa tako ali tako sami skrbeti. Malo več reda v krajevno skupnost je vnesel prehod s hišnih števil na ulične, čeprav je bilo v začetku nekaj težav pri raznašanju pošte. Nujno potrebna bi bila nova trgovina, ob kateri bi imele prostor tudi storitvene in uslužnostne dejavnosti. Toda kaj, ko denarja vedno

primanjkuje. Vprašanje je tudi, kakšni so interesi za rešitev takih problemov – od krajevnih do občinskih.«

Barbara Udovč, 23-letna študentka andragogike:

»Naših gospodarskih težav in razmer ne bi komentirala. Bi pa želela izboljšati precej stvari v naši krajevni skupnosti. Vsem na očeš je nefunkcionalno in neurejeno parkirišče za obiskovalce Šmarne gore, ki kvari izgled celotni KS. Tu so vedno parkirani težki tovornjaki s priklopniki, tako da izletniki svoja vozila parkirajo kar po dvoriščih. Krajevna trgovina je premajhna, v kraju ni storitvenih in uslužnostnih dejavnosti. Skratka, želela bi, da ne bi bili Ljubljančani le po poštnih številkah, temveč tudi po urejenosti in opremljenosti kraja.«

Oton Fatur, 15-letni dijak:

»Najraje bi videl, da bi uredili športna in teniška igrišča v KS, saj so igrišča šolskega centra RSNZ vedno zasedena. Mladina se nima kje zbirati, shajamo se le po domovih. Dela krajevne mladinske organi-